

ÖZET: Belediye sınırları içindeki yolların yapım, bakım ve onarımı ile görevli olan belediyelerin; bu yolları, trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmamak; yolların yapım, bakım ve onarım çalışmaları sırasında her türlü tedbirin alınması konusunda sorumluluğunun bulunduğu hakkında.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-2795496

09.02.2022

Konu : (GÖRÜŞ) Yol Yapım Çalışmalarında Alınması
Gereken Tedbirler Hk

... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 05.01.2022 tarihli ve 2631394 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile; ... Genel Müdürlüğüne tahsisli taşınmaz üzerinde bulunan ... Lojmanları yanına ... Belediye Başkanlığınca yapılması planlanan imar yolu çalışmasının, lojmana ait duvarda hasar meydana getirebileceği öngörülerek çalışmanın yarıda bırakılması neticesinde imar yolunun istinat duvarı kısmının hangi kurum tarafından yaptırılması gerektiği hususunda oluşan tereddüde ilişkin Bakanlığımız görüşü talep edildiğinden bahisle teknik ve usule ilişkin bilgi gerektirdiği anlaşılan konunun birimiz görev alanı kapsamında tetkik edilerek hazırlanacak görüşümüzün gönderilmesi talep edilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanununun “Bina ön cephe hattı ile yol arası ve tabii zeminin kazılması:” başlıklı 35 inci maddesinde;

“Binaların zemin seviyesi altında kat kazanmak maksadıyla, bina cephe hattından yola kadar olan kısımda, zeminin kazılarak yaya kaldırımının seviyesinin altına düşürülmesine müsaade edilmez.

Her ne sebeple olursa olsun evvelce ön bahçeleri yaya kaldırımı seviyesinden 0.50 metreden daha aşağıda teşekkül etmiş bulunan binalarla bu gibi arsaların sahipleri, gelip geçenlerin emniyetini temin etmek üzere, yol kenarına yönetmelikle belirtilen veya civarın karakterine göre ilgili idarece tespit edilen şekilde bahçe duvarı veya parmaklık yapmaya ve gereken emniyet tedbirlerini almaya mecburdurlar.” hükmü yer almaktadır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun “Karayolu trafik güvenliği:” başlıklı 13 üncü maddesinde;

“(Değişik birinci fıkra: 25/6/2010-6001/34 md.) Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşlar, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmamakla yükümlüdür.

Çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlar, karayolu yapısında yapacakları ve esasları yönetmelikte belirtilen çalışmalarda;

- a) Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluştan izin almak,
- b) Çalışmaları, gerekli önlemleri alarak, kaldırarak ve devamlılığını sağlayarak, trafik akımını ve güvenliğini bozmayacak tarzda yapmak,
- c) Zorunlu nedenlerle meydana gelen arıza, engel ve benzerlerini en kısa zamanda ortadan kaldırarak karayolunu kullananlara ve araçlara zarar vermeyecek duruma getirmek,

d) Şehiriçi karayolu kenarında çeşitli tesislerin yapımı süresince; kaldırımlarda, tünel, tünel aydınlatılması ve benzerlerini yaparak güvenli geçiş sağlamak ve yaya yollarını trafiğe açık bulundurmak,

Zorundadırlar.

Bu çalışmalar sırasında meydana getirilen tehlikeli durum ve engeller bütün sorumluluk, bunları yaratan kişilere ait olmak üzere zabıtaca kaldırılır, yapılan masraflar sorumlulara ödetilir.

(Dördüncü fıkra mülga: 18/1/1985 - KHK 245/16 md.)

(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayanlar fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca 7 200 000 lira para cezası ile cezalandırılır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ... Belediyesinin imar yolu yapımı işlerinin başladığı tarihi kadar bahse konu lojmanın sorumlu idaresinin kendi eylemleri sonucu kendi parseli üzerinde 3194 sayılı Kanun’un 35 inci maddesinde belirtildiği şekliyle binaların zemin seviyesi altında kat kazanmak maksadıyla, bina cephe hattından yola kadar olan kısımda, zeminin kazılarak yaya kaldırımının seviyesinin altına düşürülmüş veya her ne sebeple olursa olsun evvelce ön bahçeleri yaya kaldırımı seviyesinden 0,50 metreden daha aşağıda teşekkül etmiş olması halinin bulunmaması durumunda lojmanın sorumluluğuna sahip idarenin 35 inci madde hükmünden sorumlu tutulmasının mümkün olmadığı, diğer taraftan belediye sınırları içindeki yolların yapım, bakım ve onarımı ile görevli olan belediyelerin, bu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmamak, bu çalışmalar sırasında her türlü tedbirin alınması konusunda sorumluluğunun bulunduğu; bu bağlamda yol çalışmaları nedeniyle yola komşu yapıların veya gelip geçenlerin emniyetini temin etmek üzere ilgili belediyenin, sorumluluğunda bulunan alanda istinat duvarı inşası dâhil gerekli her türlü emniyet tedbirini almak ile yükümlü olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Genel Müdür